

**MOTTO: „BUDÚCNOSŤ BUDE PATRIŤ NIELEN ROZHLEDENÉMU ČLOVEKU,
ALE ČLOVEKU, KTORÝ JE VZDELANÝ V TOM, AKO MÚDRO
VIE VYUŽIŤ SVOJ VOLNÝ ČAS.“**

VÝCHOVNÝ PROGRAM

PRE

ŠKOLSKÝ INTERNÁT

OUI V. GAŇU BANSKÁ BYSTRICA

Platný od 1. septembra 2009

**Titulný list
výchovného programu**

Názov výchovného programu: OD TRADIČNEJ VÝCHOVY K NEFORMÁLNEMU VZDELÁVANIU

Dĺžka pobytu v internáte: 3 roky

Forma výchovy a vzdelávania: týždenná

Výchovný jazyk: slovenský

Druh školského zariadenia: školské výchovno-vzdelávacie zariadenie

Typ školského zariadenia: školský internát

IČO internátu OUI V. Gaňu: 710224770

Názov školy: Odborné učilište internátne Viliama Gaňu

Adresa školy: Moskovská 17, 974 04 Banská Bystrica 4

Štatutárny zástupca: Mgr. Jana Malatová, riaditeľka

http:// www.ouivqbb.sk

e-mail: sekretariat@oumosbb.sk

phone: +421 (0) 48 415 31 40

phone/fax: +421 (0) 48 415 29 70

**Zriaďovateľ: Okresný úrad Banská Bystrica
Sídlo: Nám. L. Štúra 1, 974 05 Banská Bystrica
Kontakt: 048/4306 601, 048/4306 600**

Platnosť dokumentu: od 1. septembra 2009

Miesto vydania: Banská Bystrica

**Platnosť a revidovanie
výchovného programu**

Platnosť Revidovanie	Dátum	Zaznamenanie inovácie, zmeny, úpravy a pod.
Platnosť VP od	01. 09. 2009	
Revidovanie	04. 11. 2013	zmena názvu zriaďovateľa, str. 2
Revidovanie	12. 07. 2018	úprava obsahových a výkonových štandardov, str. 26 - 30
Revidovanie	12. 07. 2018	úprava výchovných osnov, str. 33 - 39

O B S A H

Výchovný program – úvod	06
Komu je výchovný program určený?	07
Vymedzenie vlastných cieľov a poslanie výchovy	07
Formy, metódy a prostriedky výchovy a vzdelávania	10
Charakteristika a zameranie internátu, materiálno-technické podmienky	10
charakteristika internátu, jeho veľkosť a vybavenie (materiálno-technické priestorové podmienky)	10
Personálne podmienky, kontinuálne vzdelávanie pedagógov	11
personálne podmienky – charakteristika pedagogického zboru	11
kontinuálne vzdelávanie pedagógov	12
Organizačné podmienky, podmienky bezpečnosti a ochrany zdravia	13
organizačné podmienky	13
školská legislatíva	13
organizácia výchovnej činnosti	14
činnosti v internáte	14
spolupráca s rodičmi, sociálnymi partnermi, s podnikateľskými subjektmi a verejnosťou	15
školský časopis a mimoškolská činnosť	15
požiadavky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vyučovaní	15
Profil žiaka internátu	16
Kľúčové, všeobecné a odborné kompetencie žiaka internátu	16
kľúčové kompetencie	17
komunikačné spôsobilosti	17
intrapersonálne a interpersonálne spôsobilosti (sociálne kompetencie)	17
schopnosť tvorivo riešiť problémy (celoživotné vzdelávanie)	18
pracovné a podnikateľské spôsobilosti	19
spôsobilosť využívať informačné technológie	19
spôsobilosť byť demokratickým občanom (občianske, kultúrne kompetencie)	19
všeobecné kompetencie	20
odborné kompetencie	22
Pedagogické stratégie	22
Tematické oblasti výchovy	24
spoločenská výchova	25
mravná výchova a výchova k hodnotám	25
pracovná výchova a rozumová výchova	25
estetická výchova	26
telesná výchova	26
rodinná výchova a výchova k manželstvu a rodičovstvu	26
ekologická výchova	26
Obsahové a výkonové štandardy	26
spoločenská výchova	27
mravná výchova a výchova k hodnotám	28
pracovná výchova a rozumová výchova	28
estetická výchova	29
telesná výchova	29
rodinná výchova a výchova k manželstvu a rodičovstvu	30
ekologická výchova	30
Výchovný plán	31

Výchovné osnovy	33
spoločenská výchova	33
mravná výchova a výchova k hodnotám	34
pracovná výchova a rozumová výchova	35
estetická výchova	36
telesná výchova	37
rodinná výchova a výchova k manželstvu a rodičovstvu	38
ekologická výchova	39
Systém kontroly a hodnotenia žiakov, zamestnancov a internátu	39
vnútorný systém kontroly a hodnotenia žiakov	39
vnútorný systém kontroly a hodnotenia zamestnancov	40
hodnotenie internátu	41

Výchovný program - úvod

Reforma školskej výchovno-vzdelávacej sústavy je zameraná predovšetkým na zmenu prístupu a obsahu výchovy a vzdelávania. Mala by priniesť zrušenie direktívneho spôsobu určovania obsahu výchovy a vzdelávania, zabezpečenie ďalšieho vzdelávania vychovávateľov v rámci ich kariérneho rastu, novú dimenziu v kontrole a hodnotení kvality výchovy, vzdelávania a škôl. Nové ciele výchovy a vzdelávania majú umožniť žiakovi¹:

- a) získať kompetencie, a to najmä v oblasti komunikačných schopností, ústnych a písomných spôsobilostí, využívania informačno-komunikačných technológií, komunikácie v štátnom, materinskom a cudzom jazyku, matematickej gramotnosti a kompetencie v oblasti prírodných vied a technológií, k celoživotnému učeniu, sociálne, občianske a kultúrne kompetencie, podnikateľské schopnosti,
- b) naučiť sa správne identifikovať a analyzovať problémy a navrhovať ich riešenia a vedieť ich riešiť,
- c) rozvíjať manuálne zručnosti, tvorivé, umelecké psychomotorické schopnosti, aktuálne poznatky a pracovať s nimi v oblastiach súvisiacich s nadväzujúcim vzdelávaním alebo na trhu práce,
- d) posilňovať úctu k rodičom a ostatným osobám, ku kultúrnym a národným hodnotám a tradíciám štátu, ktorého je občanom, k štátnemu a materinskému jazyku, k svojej vlastnej kultúre,
- e) získať a posilňovať úctu k ľudským právam a základným slobodám a zásadám ustanoveným v Dohovore o ochrane ľudských práv a základných slobôd,
- f) pripraviť sa na zodpovedný život v slobodnej spoločnosti, v duchu porozumenia a znášanlivosti, rovnosti muža a ženy, priateľstva medzi národmi, národnostnými a etnickými skupinami, náboženskej tolerancie,
- g) naučiť sa rozvíjať a kultivovať svoju osobnosť a celoživotne sa vzdelávať, pracovať v skupine a preberať na seba zodpovednosť,
- h) naučiť sa kontrolovať a regulovať svoje správanie, starať sa a chrániť svoje zdravie (vrátane zdravej výživy) a životné prostredie, rešpektovať všeludské etické hodnoty,
- i) získať všetky informácie o právach dieťaťa a spôsobilosť na ich uplatňovanie.

Zákon o výchove a vzdelávaní (školský zákon) uvádza v rámci svojich výchovno-vzdelávacích cieľov do „života“ aj nové kurikulárne dokumenty – výchovné programy, ktoré znamenajú začiatok novej progresívnej etapy rozvoja nášho školstva.

Výchovný program (kurikulum) chápeme ako komplexný program riešenia cieľov, obsahu, metód a foriem výchovno-vzdelávacieho procesu, stratégií a metód hodnotenia, organizácie a riadenia výchovy a vzdelávania.

Vývoj výchovného programu je otvoreným procesom plánovania a realizácie výchovy a vyžaduje si rozhodovanie a praktické riešenie na úrovni štátu, školského internátu a výchovnej skupiny.

Tvorba výchovného programu (ďalej len „VP“) predstavuje významnú zmenu vo výchovno-vzdelávacej politike školy, nakoľko posilní jej autonómiu a zodpovednosť za spracovanie a kvalitu VP. Škola si VP vytvorí podľa svojich zámerov a potrieb. Je to

¹ zákon č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov
Výchovný program
Od tradičnej výchovy k neformálnemu vzdelávaniu

základný pedagogický dokument školského zariadenia - školského internátu OUI V. Gaňu (ďalej len „internát“), ktorý vymedzuje ciele, obsah a podmienky výchovy, odporúča postupy a navrhuje metódy overovania a hodnotenia výsledkov realizácie výchovného programu. VP vydáva a zverejňuje riaditeľka školy po prerokovaní v pedagogickej rade a v rade školy. Na vyžiadanie schvaľuje zriaďovateľ.

Komu je výchovný program určený?

VP ako verejný dokument je určený každému, kto má záujem ho vidieť. Reálne je zameraný na tieto základné skupiny užívateľov:

- **Žiaci** – sú cieľovou skupinou výchovy a vzdelávania. Významom VP je skutočnosť, že v jeho centre stojí žiak ako kľúčový prvok. Je vytvorený pre žiaka, jeho potreby, predstavy, zámery a individuálne schopnosti.
- **Škola** – vytvorila program. Riaditeľka, vychovávatelia, ďalší pedagógovia alebo iní zamestnanci školy, ktorí doň vkladajú svoje námety, nápady, pokyny a pravidlá – základ ich každodennej práce.
- **Rodičia** – predovšetkým sa zaujímajú o to, na čo kladie internát dôraz pri výchove a vzdelávaní, aký štýl práce presadzuje, aká je ponuka internátnej činnosti, aký je systém hodnotenia žiakov, ako internát zabezpečuje výchovu a vzdelávanie žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami. Niektorí sú členmi rady školy, a tak môžu do tvorby výchovného programu aktívne vstupovať svojimi nápadiami a návrhmi. Rodičia by mali o tom všetkom diskutovať so svojimi deťmi. Preto sú požiadavky vecnosti, zrozumiteľnosti, neformálnosti a prehľadnosti vo VP opodstatnené a mimoriadne dôležité.
- **Správne a kontrolné úrady** – budú vo VP hľadať podľa svojho zamerania informácie potrebné pre kontrolu súladu VP so štátnym programom, kontrolu činnosti internátu, finančnú a materiálnu podporu, obsahovú prípravu ďalšieho vzdelávania vychovávateľov, ďalšie možné posuny v celkovej koncepcii výchovy a vzdelávania, vydavateľskú činnosť a pod.

Vymedzenie vlastných cieľov a poslanie výchovy

Ciele a poslanie výchovy a vzdelávania musia vychádzať zo školského zákona a z analýzy podmienok (materiálnych, technických, priestorových a personálnych) internátu, ktorý je súčasťou Odborného učilišťa internátneho V. Gaňu (ďalej len „OUI V. Gaňu“).

Cieľom výchovného programu je rešpektovanie zásad pedagogiky a psychológie, vytvoriť systém a organizáciu výchovnej práce v internáte. Hlavnou zásadou je rešpektovanie zásad individuálnej odlišnosti žiaka. Kompenzovať tiež vplyvy negatívneho sociálneho prostredia a vytvárať prostredie rozvíjajúce všetky zložky osobnosti. Voľno-časové aktivity zameriavať na všetky druhy výchov, aby prostredie internátu pomáhalo formovať samostatnú osobnosť.

Dôležitou súčasťou je aj kvalitné zabezpečenie stravovania a správnej výživy.

Poslaním nášho OUI V. Gaňu nie je len odovzdávať vedomosti a pripravovať našich žiakov na povolanie a získanie prvej kvalifikácie, ale aj formovať u mladých ľudí ich postoje, viesť ich k dodržiavaniu etických a ľudských princípov. Škola spolu s internátom je otvorenou inštitúciou pre rodičov, sociálnych partnerov a širokú verejnosť s ponukou rôznej vzdelávacej a spoločenskej činnosti.

OUI V. Gaňu nielen vzdeláva, ale aj vychováva. Naše ciele v systéme výchovy a vzdelávania spočívajú v cieľavedomom a systematickom rozvoji poznávacích schopností, emocionálnej zrelosti žiaka, motivácie k sústavnému zdokonaľovaniu sa, prosocionálneho správania, etiky a sebaregulácie ako vyjadrenia schopnosti prevziať zodpovednosť za seba a svoj rozvoj a tvorivosť.

Poslaním internátu je rozvíjať osobnosť žiaka, ktorá je u každého rozdielna vzhľadom na rozdielne sociálne prostredie rodiny, vrodené danosti či odlišné záujmy.

Vo výchovnom programe sledujeme najmä tieto ciele:

- viesť žiakov k zmysluplnému využívaniu voľného času, poskytovať im dostatok námetov na trávenie voľného času,
- aplikovať jednotlivé výchovné a vzdelávacie oblasti, prierezové témy a kľúčové kompetencie nenásilnou a hravou formou,
- formovať dobrého, aktívneho, šťastného a zodpovedného človeka,
- naplňovať potreby žiakov byť v kontakte s rovesníkmi,
- viesť žiakov k správnejmu spôsobu odpočinku, rekreácie a zábavy, čo sa odráža v učebných a pracovných návykoch,
- chrániť zdravie a životné prostredie,
- v súlade so školským vzdelávacím programom jednotlivých učebných odborov rozširovať komplexný pohľad na svet a zákonitosti jeho fungovania, jednotu jeho systémov, učiť vyhodnocovať výsledky ľudského poznania z praktického hľadiska,
- podporovať simuláciu konkrétnych modelových situácií, navodzovať ich riešenie a zlepšovať kvalitu reakcií,
- rozvojom empatie učiť chápať správanie iných a zvládať reakcie aj v kritických situáciách,
- prekonávať nedostatky vo výchove nenásilnou formou a podporovať vzorové správanie,
- kultivovať správanie prostredníctvom účasti na rôznych kultúrnych podujatiach,
- podporovať zážitkové učenie primerané veku i typu vzdelania,
- vysvetľovať dôležitosť umenia i estetiky nielen vo vrcholných umeleckých dielach, ale aj chápať estetiku a umenie ako nevyhnutnú súčasť života,
- podporovať účasť na kultúrnych podujatiach všetkých typov,
- rozvíjať poznatky v oblasti masmediálnej komunikácie a orientáciu v globalizačných trendoch pluralitných spoločností,
- estetiku odievania zdôrazňovať ako neoddeliteľnú súčasť praktickej výchovy,
- dodržiavaním zásad postupnosti vysvetľovať v bežných situáciách aspekty ochrany prírody, zadávať praktické úlohy, ktorých súčasťou je ochrana životného prostredia, spoznávať všetky typy možného znečistenia a základné prostriedky ochrany ako v makroekonomickom prostredí, tak i v prostredí každodennom,

- zverovať žiakom starostlivosť o vymedzené priestory vo výchovno-vzdelávacom prostredí,
- vypestovať a skvalitniť dodržiavanie pravidelných hygienických návykov pri rešpektovaní individuálnych potrieb, hygienu vysvetľovať ako súčasť nielen fyzickej stránky osobnosti človeka ale aj jej psychologického aspektu, spoznať i moderné trendy v hygiene tela ako časť modernej osobnosti mladého človeka,
- pohybové aktivity zaraďovať pravidelne nielen podľa individuálneho záujmu ale aj ako súčasť povinných rekreačných aktivít,
- správnou výživou korigovať negatívne návyky, sprístupňovať sústavne informácie o zdravom spôsobe stravovania, správnom režime dňa, poskytovať základné vedomosti o príprave, skladovaní a konzumovaní potravy ako praktickej súčasťi života,
- rozvíjať základné pohybové schopnosti ako sú pružnosť, rýchlosť, sila, pri rešpektovaní individuálnych daností a potrieb, mať na zreteli aj aspekt rekreačný, zapájať sa do kolektívnych, skupinových i individuálnych aktivít,
- zábavnú formu rozširovať z dôvodu získania väčšieho počtu aktívnych žiakov,
- organizovať netradičné formy športu a turistiky, viesť k športu ako súčasť správnej životosprávy a životného štýlu,
- v súvislosti s akoukoľvek činnosťou zdôrazňovať aspekty etiky a morálky,
- spätnou väzbou monitorovať a hodnotiť individuálne i skupinové normy správania, hodnoty a normy chápať ako neoddeliteľnú súčasť akejkoľvek ľudskej činnosti, učiť schopnostiam sebahodnotenia ako nevyhnutnosť pre zlepšovanie výkonnosti,
- rozvíjať schopnosti identifikovať základné politické systémy – totalitné i demokratické, pochopiť historický vývin občianskych a ľudských práv a slobôd, vedieť artikulovať práva a slobody dieťaťa ako nevyhnutného štartu pre občiansko-spoločenskú uvedomelosť, získať znalosti o ústavných systémoch a úloh občana, pochopiť základy regionálnej politiky štátu a jej význam pre kvalitu občianskej spoločnosti, schopnosť reálne pracovať s Ústavou SR ako základným dokumentom štátu,
- históriu chápať v širšom európskom priestore, rozširovať základné znalosti o fungovaní, cieľoch a vývine Európskej únie,
- posilňovať úctu k rodičom a ostatným osobám, ku kultúrnym a národným hodnotám a tradíciám štátu, ktorého je občanom, k štátnemu a materinskému jazyku, k svojej vlastnej kultúre,
- pripraviť sa na zodpovedný a plnohodnotný život v spoločnosti, v duchu porozumenia a znášanlivosti, rovnosti muža a ženy, priateľstva medzi národmi, národnostnými a etnickými skupinami náboženskej tolerancie.

Výchovno-vzdelávacia činnosť bude teda zameraná na všestrannú pomoc žiakom pri ich príprave na vyučovanie, formovanie aktívneho postoja žiakov k seba vzdelávaniu a seba výchove, uspokojovanie individuálnych potrieb a záujmov, na rozvíjanie nadania, špecifických schopností a tvorivosti, na aktívne využívanie voľného času, oddych a relaxáciu.

Formy, metódy a prostriedky výchovy a vzdelávania

Hlavnou formou výchovnej práce je príprava na vyučovanie a záujmová činnosť.

Výchovu mimo vyučovania uskutočňujeme dennou formou týždenného, spravidla trojročného výchovno-vzdelávacieho pôsobenia vo výchovnej skupine, v ktorej je najviac 16 žiakov a to pravidelnými, nepravidelnými a priebežnými činnosťami.

Vo výchove mimo vyučovania rešpektujeme slobodu žiaka vo výbere účasti na výchovno-vzdelávacej činnosti, najmä:

- vo výchovno-vzdelávacej činnosti (výchovná aktivita) - vo výchovnej skupine alebo v rámci školského internátu a na podujatiach internátu aj mimo sídla internátu,
- v záujmovej činnosti - v záujmovom útvare, alebo v individuálnej záujmovej činnosti žiaka.

Metódy, formy a prostriedky výchovy a vzdelávania používané v internáte:

prednášky, besedy, diskusie, čítanie z literatúry a tlače, ankety, literárna tvorba, návštevy knižnice, práca s tlačou a časopismi, návštevy divadelných a filmových predstavení, koncertov populárnej a klasickej hudby, múzeí a galérií, súťaže a kvízy, výstavy prác žiakov, sledovanie výchovno-vzdelávacích relácií, sledovanie DVD s odbornou i náučnou tematikou, spoločenské podujatia a diskotéky, brigády a verejnoprospešná činnosť, rekreačné športy, kondičné posilňovanie, výlety, turistické pobyty v prírode, športové popoludnia, športové turnaje, preteky a podobne.

Základnou organizačnou formou výchovy a vzdelávania je individuálna alebo skupinová výchovno-vzdelávacia aktivita vo výchovnej skupine a hromadná výchovno-vzdelávacia aktivita v internáte.

Vo výchovno-vzdelávacom procese preferujeme zážitkové, aktivizujúce a motivačné metódy a formy práce. Vo vzťahu ku žiakom uplatňujeme partnerský prístup a motivačné humanistické hodnotenie, spolupracujeme s rodinou žiaka a s pedagogickými zamestnancami školy. Sme otvorení k permanentnej reflexii a autoreflexii.

Charakteristika a zameranie internátu, materiálno-technické podmienky

Charakteristika internátu, jeho veľkosť a vybavenie (materiálno-technické a priestorové podmienky)

OUI V. Gaňu je špeciálnou školou, súčasťou ktorej je aj internát a školská jedáleň. Zabezpečuje odborné vzdelávanie a výchovu žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami.

OUI V. Gaňu bolo v roku 2001 presťahované do nových priestorov, ktoré svojim materiálno-technickým vybavením zaraďujú školu medzi vyšší štandard. Nie je to však možné uviesť o priestoroch, v ktorých je umiestnený internát.

Žiaci zo vzdialenejších miest majú možnosť ubytovať sa v internáte OUI V. Gaňu. Izby sú dvoj/troj lôžkové. Každé dve izby majú spoločné sociálne zariadenie. Žiakom sú k dispozícii klubovne s televízorom, videom a DVD prehrávačom, magnetofóny, stolový futbal. V rámci záujmovej činnosti žiaci využívajú na športovú činnosť telocvičňu a posilňovňu školy, ako aj počítačové učebne.

Kapacita internátu je 70 lôžok.

Stravovanie žiakov, zamestnancov a cudzích stravníkov je zabezpečované v príjemnom prostredí vlastnej jedálne. Obedy sú ponúkané formou výberu z jedál. Ubytovaným žiakom sú poskytované aj raňajky a večere.

Aktuálne poplatky za stravu a ubytovanie sú uvedené na internetovej stránke školy.

OUI V. Gaňu poskytuje žiakom internátnu starostlivosť, ktorú však zabezpečuje v priestoroch stredoškolského internátu, ktorého zriaďovateľom je VÚC Banská Bystrica. Internát je v prenajatých priestoroch do času, kým sa nevybudujú ubytovacie kapacity v areáli školy. Projekt stavby je pripravený, právoplatnosť stavebného povolenia je obnovovaná.

Riešením by mohlo byť práve získanie nenávratného finančného príspevku na dobudovanie prístavby vo vlastnom areáli, pretože prenájom priestorov je pre našich žiakov dlhé roky veľmi nevyhovujúci. Musia do školy denne dochádzať nielen na raňajky, obed, večeru, ale aj na všetky výchovno-vzdelávacie a športové aktivity, ktoré im prenajaté priestory neposkytujú.

Preto je nesmiernou snahou vedenia školy za mimoriadnej podpory zriaďovateľa vytvoriť prístavbou školy také podmienky, aby hendikepovaní mladí ľudia mali všetko, čo potrebujú k svojmu vzdelávaniu v jednom areáli OUI V. Gaňu.

A práve preto je projekt zameraný na dobudovanie podmienok a skvalitnenie výchovy a vzdelávania žiakov s mentálnym, telesným a zrakovým postihnutím, ako aj pre rómskych žiakov. Viacúčelová prístavba by sa využívala na celodennú činnosť, teda nie len v doobedňajších hodinách pri vzdelávacom procese, ale aj v poobedňajších na výchovnú, záujmovú a športovú činnosť. Úspešnosťou projektu by sa vytvorili podmienky na vysokej úrovni pre moderné vzdelávanie a výchovu v jednom ucelenom špeciálnom zariadení, ktorého súčasťou je škola, kuchyňa s jedálňou, internát, telocvičňa s posilňovňou a veľký areál s budúcim športoviskom.

Súčasný priestor nie sú veľmi vyhovujúce. Vybavenie internátu si vyžaduje neustálu opravu, prípadne výmenu.

Napriek tomu internát funguje na vysokej profesionálnej úrovni, výchovnú činnosť zabezpečujú vychovávatelia na základe uplatňovania kvalitných pedagogických a odborných postupov, ktoré s tým súvisia. Internát v súčasnosti ponúka:

- kvalitu výchovno-vzdelávacieho procesu,
- primerane vyhovujúce materiálno-didaktické a technické vybavenie,
- estetickú úroveň priestorov, ktorá zároveň pozitívne rozvíja citovú inteligenciu a tvorivosť žiakov,
- záujmovú činnosť žiakov a prácu v školskom časopise,
- neustály odborný rast pedagógov, dopĺňaný novými a modernými výchovnými metódami.

Personálne podmienky - charakteristika pedagogického zboru

Požiadavky na manažment školy (riaditeľka, 2 zástupcovia – škola, vedúca vychovávateľka, vedúca ekonomického úseku školy, vedúca školskej jedálne) sú v súlade s požiadavkami odbornej a pedagogickej spôsobilosti a s kvalifikačnými

predpokladmi, ktoré sú nevyhnutné pre výkon náročných riadiacich činností podľa platných predpisov.

Rovnako aj odborná a pedagogická spôsobilosť pedagogických zamestnancov (učitelia, majstri odbornej výchovy, vychovávateľa) musí byť v súlade s platnými predpismi. Plnenie ďalších kvalifikačných predpokladov potrebných pre výkon zložitejších, zodpovednejších a náročnejších pedagogických činností sa riadi platnými predpismi. Pedagogickí zamestnanci musia zabezpečiť súlad všetkých vzdelávacích a výchovných činností s cieľmi vzdelávania v danom učebnom odbore v súlade so vzdelávacím programom. Práva a povinnosti pedagogických zamestnancov sú zabezpečené a naplňované po dobu ich pedagogickej činnosti v rámci platných predpisov.

Odborná spôsobilosť nepedagogických zamestnancov (ekonómky, správca PC, údržbári, upratovačky, vrátnici, vodič, pomocné vychovávateľky, kuchárky) musí byť v súlade s platnými predpismi. Práva a povinnosti nepedagogických zamestnancov sú zabezpečené a naplňované po dobu ich činnosti v rámci platných predpisov.

Plnenie stanovenej miery vyučovacej a výchovnej povinnosti vyplýva z platnej legislatívy a rámcového učebného plánu štátneho vzdelávacieho programu.

Plnenie požiadaviek poradenskej činnosti sa riadi platnými predpismi. Výchovné poradenstvo a špeciálno-pedagogické poradenstvo v OUI V. Gaňu zabezpečuje zástupkyňa riaditeľky školy, ktorá zároveň poskytuje odbornú psychologickú a pedagogickú starostlivosť žiakom, rodičom a pedagogickým zamestnancom školy.

Práva a povinnosti zamestnancov OUI V. Gaňu vymedzujú vnútorné predpisy školy, s ktorými sú zamestnanci oboznámení a majú ich k dispozícii aj v elektronickej podobe. V tejto podobe sú aj ostatné vnútorné predpisy školy.

V OUI V. Gaňu pracuje stabilný kolektív pedagogických a nepedagogických zamestnancov. Celkovo je 58 zamestnancov (z toho 5 na kpč), z toho 12 učiteľov, 16 majstrov odbornej výchovy, 5 vychovávateľov, 4 pomocné vychovávateľky, 6 vrátnikov, 3 kuchárky, 6 upratovačiek, 1 vodič, 1 údržbár, 1 správca PC, 3 ekonómky.

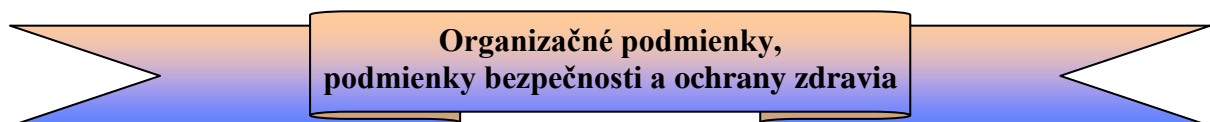
Kontinuálne vzdelávanie pedagógov

OUI V. Gaňu v plnej miere podporuje a iniciuje vzdelávanie pedagogických a odborných zamestnancov ako súčasť ich kariérneho rastu, s cieľom zvyšovania kvality výchovy a vzdelávania žiakov školy. Toto vzdelávanie sa realizuje **podľa vnútorného Programu kontinuálneho vzdelávania**, ktorý sa vyhodnocuje a aktualizuje vždy k 1. septembru nového školského roka.

Zameranie a ciele Programu kontinuálneho vzdelávania ako aj analýza súčasného stavu vzdelávania vychovávateľov ukazuje potrebu orientácie najmä na problematiku aktívneho občianstva, ochranu detských a ľudských práv, predchádzanie všetkým formám diskriminácie a intolerancie a kultiváciu inovačných zážitkových metód výchovy.

- Obsahom tohto programu sú tieto ciele:
- Udržiavať a zvyšovať kompetenciu (spôsobilosť efektívne vychovávať a vzdelávať) pedagogických zamestnancov.
- Motivovať pedagogických zamestnancov pre neustále sebavzdelávanie, vzdelávanie, zdokonaľovanie profesijnej spôsobilosti. Využívať odborný časopis Vychovávateľ, Učiteľ a inú odbornú literatúru.
- Zdokonaľovať osobnostné vlastnosti pedagogických zamestnancov, spôsobilosti pre tvorbu efektívnych vzťahov, riešenie konfliktov, komunikáciu a pod..

- Sprostredkovať pedagogickým zamestnancom najnovšie poznatky (inovácie) z metodiky výchovy jednotlivých oblastí výchovy, pedagogiky a príbuzných vied, ako aj z odboru.
- Pripravovať pedagogických zamestnancov pre výkon činností nevyhnutných pre rozvoj školského systému, napr. tvorba štandardov, tvorba pedagogickej dokumentácie, a pod..
- Pripravovať pedagogických zamestnancov pre prácu s modernými materiálnymi prostriedkami: videotchnikou, výpočtovou technikou, multimédiami a pod..
- Zhromažďovať a rozširovať progresívne skúsenosti z pedagogickej a riadiacej praxe, podnecovať a rozvíjať tvorivosť pedagogických zamestnancov.
- Sprostredkovať operatívny a časovo aktuálny transfer odborných a metodických informácií prostredníctvom efektívneho informačného systému.
- Program kontinuálneho vzdelávania OUI V. Gaňu rešpektuje tieto princípy:
- Vzdelávanie je právom i povinnosťou každého pedagogického a odborného zamestnanca školy.
- Každý pedagogický i odborný zamestnanec školy má mať možnosť vzdelávania za rovnakých podmienok.
- Kontinuálne vzdelávanie a zdokonaľovanie profesionality každého pedagogického i odborného zamestnanca školy má mať odraz v jeho finančnom ohodnotení a profesijnej kariére.
- Základnou hodnotou vzdelávania každého pedagogického i odborného zamestnanca školy má byť kvalita vzdelávania a nie formálne získavanie certifikátov a čiarok za účasť na školeniach.
- Škola spolupracuje s inštitúciami vytvárajúcimi systém kontinuálneho vzdelávania v školstve (najmä s metodicko-pedagogickými centrami) a svoju činnosť s nimi podľa potreby koordinuje.
- Prioritnou úlohou OUI V. Gaňu je vytvorenie takých podmienok, aby každý pedagogický i odborný zamestnanec mal záujem sa neustále vzdelávať a zdokonaľovať svoje majstrovstvo. Vzdelávanie je zamerané predovšetkým na udržanie a zvyšovanie pedagogickej spôsobilosti (kompetencie) pedagogických zamestnancov. Zahŕňa najmä inovácie v odbore, inovácie v pedagogike a príbuzných vedách, didaktike jednotlivých vyučovacích predmetov, efektívne postupy výchovy a vzdelávania mládeže, ako aj zásadné problémy nášho školstva.

Organizačné podmienky

Školská legislatíva:

Pre realizáciu školského vzdelávacieho programu platí zákon NR SR č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov, súvisiace vyhlášky, nariadenia a vnútorné predpisy OUI V. Gaňu, ktoré sú vydávané v súlade s nimi.

Organizácia výchovnej činnosti:

Pre výchovný program internátu je nevyhnutné vytvárať vhodné podmienky. Podkladom na ich stanovenie sú všeobecné požiadavky platných právnych noriem a konkrétne požiadavky vyplývajúce z cieľov a obsahu výchovy.

Výchovná činnosť je podrobne rozpracovaná v mesačných plánoch a následne týždenných programoch, konkretizovaná podľa potrieb a požiadaviek ubytovaných žiakov, aktuálnych cieľov a reálnych možností.

Činnosti v internáte:

pravidelné činnosti	priebežné činnosti	nepravidelné činnosti
príprava na vyučovanie sebaobslužné činnosti výchovno-vzdelávacie aktivity podľa záujmu žiakov (denne) činnosť záujmových útvaroch celointernátne a skupinové stretnutia	celointernátne podujatia (napr. privítanie prvákov, rozlúčka s končiacimi žiakmi, kultúrne a športové podujatia, karneval, diskotéky, besedy, výstavy, súťaže – vedomostné, kultúrne, športové a pod.)	individuálna záujmová činnosť (návšteva knižnice, čítanie kníh a časopisov, pozeranie videa, DVD, televízie, športová činnosť a pod.) príprava časopisu

Výchovná činnosť žiakov je organizovaná cez **režim dňa** nasledovne:

05.45 – 06.30	budíček
05.50 – 07.00	osobná hygiena, upratanie izieb
06.20 – 07.10	odchod na raňajky
06.30 – 07.35	raňajky, odchod na odborný výcvik a teoretické vyučovanie
07.45 – 08.00	príprava na vyučovanie v triedach
08.00 – 12.30	vyučovanie
12.30 – 13.30	obed (podľa vyučovania)
13.05 – 14.30	vyučovanie podľa rozvrhu, osobné voľno
13.00 – 15.00	príchod do internátu, osobné voľno
15.00 – 15.30	skupinové stretnutie
15.30 – 16.40	príprava na vyučovanie
15.30 – 17.00	vychádzky (len žiaci, ktorí majú na druhý deň odborný výcvik, oddychové aktivity)
16.45 – 17.00	odchod na večeru
17.00 – 17.45	večera
18.00 – 20.30	záujmová činnosť, oddychové aktivity
20.30 – 21.30	osobná hygiena, príprava na večierku
21.30	večierka

Nedeľa: 16.00 – 20.30 príchod do internátu

Spolupráca s rodičmi, sociálnymi partnermi, s podnikateľskými subjektmi a verejnosťou:

Spolupráca s rodičmi sa realizuje predovšetkým prostredníctvom triednych učiteľov, manažmentu školy, jednotlivých vyučujúcich všeobecno-vzdelávacích a odborných predmetov ale aj vychovávateľov osobnou komunikáciou s rodičmi, prípadne zákonnými zástupcami žiakov.

Sú to pravidelné, plánované zasadnutia Rady rodičov a zasadnutia Rady školy. Obsahom týchto zasadnutí sú informácie o plánoch a dosiahnutých výsledkoch školy, riešenie problémových výchovných situácií, organizovanie spoločenských, vzdelávacích, kultúrnych a športových akcií.

Spolupráca s rodičmi, sociálnymi partnermi a inými subjektmi je mimoriadne významná nielen pre internát, ale hlavne pre verejnosť a dobré meno školy a internátu.

Prezentácia internátu na verejnosti predstavuje proces zviditeľňovania sa a budovania pozitívneho imidžu internátu. Verejnosť pre nás predstavujú žiaci a ich rodiny, okolitá komunita, pracoviská odborného výcviku, špeciálne základné školy, ale aj štátne školské a neškolské orgány a organizácie.

Aktuálne informácie ponúka aj dynamická webová stránka školy: www.ouivgbb.sk, kde sú zverejnené údaje o škole a internáte, o školských a mimoškolských aktivitách, termíny prázdnin, termíny a podmienky prijímacích a záverečných skúšok, fotodokumentácia a ďalšie.

Školský časopis a mimoškolská činnosť:

Časopis „Školské ucho“ je vydávaný od roku 2001. Svoje miesto tu majú práce našich žiakov, kresby, hádanky, krížovky, školské vtipy, ale aj zaujímavé články z rôznych oblastí, napr. o Banskej Bystrici, Európskej únii, o priateľstve, láske a pod.

V rámci voľno-časových aktivít môžu žiaci podľa vlastného záujmu rozvíjať svoje schopnosti, zručnosti a tvorivosť v útvaroch záujmovej činnosti.

Požiadavky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vyučovaní

Vytváranie podmienok bezpečnej a hygienickej práce je organickou súčasťou celého výchovno-vzdelávacieho procesu. Postupuje sa podľa platných predpisov, nariadení, vyhlášok, noriem a pod.

Školenia bezpečnosti a ochrany zdravia, hygieny práce a požiarnej prevencie prebiehajú počas celého školského roka pravidelne, a to na začiatku každého školského roka, denne pred každou odbornou a športovou činnosťou, pred výletmi, exkurziami a rôznymi ďalšími akciami usporadúvanými internátom alebo školou. Obsah školení je súčasťou internátneho poriadku.

Žiaci sú s predpismi o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci, s hygienickými a technickými predpismi, s technickými normami, s pravidlami bezpečnej obsluhy technických zariadení, s používaním ochranných prostriedkov dôkladne a preukázateľne oboznamovaní. Sú vedení k dôslednému dodržiavaniu predpisov, zásad hygieny práce, k používaniu ochranných pracovných pomôcok.

Žiaci majú zakázané vykonávať práce so zvýšeným nebezpečenstvom.

Za základnú podmienku bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci považujeme aj vykonávanie dozoru podľa charakteru vykonávanej práce, aby sa mohlo bezprostredne zasiahnuť v prípade porušenia bezpečnostných predpisov alebo pracovných pokynov.

Ďalej dbáme na:

- bezpečnosť pri jednotlivých činnostiach v internáte, športových aktivitách, hrách, pri pobyte vonku a pod.,
- udržiavanie poriadku a čistoty v priestoroch internátu (bezpečný pohyb),
- dostatok priestoru, bezpečný nábytok a ostatné zariadenie internátu,
- psychohygienu,
- usmerňovanie vzájomných vzťahov medzi žiakmi,
- primerané poučovanie žiakov, aby dbali na naše pokyny.

Profil žiaka internátu

Profil žiaka internátu plní tri dôležité **funkcie**:

- je to všeobecný cieľ štúdia (výchovy a vzdelávania),
- je východiskom pre koncepciu a obsah všetkých ďalších častí VP,
- má informačnú funkciu na vstupe výchovy a vzdelávania (pre žiakov a rodičov pri voľbe vzdelávacieho programu) a výstupe vzdelávania (pre zamestnávateľov o dosiahnutej kvalifikácii v rámci daného povolania a pre žiakov o rozhodovaní sa o voľbe ich profesionálnej kariéry a celoživotného vzdelávania).

Profil žiaka internátu OUI V. Gaňu predstavuje súbor kompetencií, ktoré chceme v procese výchovno-vzdelávacej činnosti rozvíjať a navzájom prelínať v jednotlivých výchovných oblastiach. Žiak ich počas pobytu v internáte môže rozvíjať dobrovoľnou účasťou na záujmovej činnosti a na výchovno-vzdelávacích aktivitách.

Kľúčové, všeobecné a odborné kompetencie žiaka internátu

Kompetencia je preukázaná schopnosť využívať vedomosti, zručnosti, postoje, hodnotovú orientáciu a iné spôsobilosti na predvedenie a vykonávanie funkcií podľa daných štandardov v práci, pri štúdiu v osobnom a odbornom rozvoji jedinca a pri jeho aktívnom zapojení sa do spoločnosti, v budúcom uplatnení sa v pracovnom a mimopracovnom živote a pre jeho ďalšie vzdelávanie.

Výchova mimo vyučovania nadväzuje na výchovno-vzdelávaciu činnosť školy. Umožňuje individuálny rozvoj osobnosti každého žiaka, jeho záujmov, potrieb, poznatkov, spôsobilostí, zručností, postojov a hodnôt, pripravuje ho na život v otvorenej informačnej spoločnosti, motivuje ho k celoživotnému vzdelávaniu, aktívnemu využívaniu voľného času a k aktívnemu občianstvu, posilňuje jeho úctu k rodičom, k ľudským právam a základným slobodám, k porozumeniu a znášanlivosti, tolerancii, kultúrnym a národným hodnotám a tradíciám štátu.

Stanovené kompetencie predstavujú ideálny plánovaný cieľový výstup, ktorý sa dosahuje systematickým a postupným výchovno-vzdelávacím procesom. Dôležité je však uvedomiť si, že niektorí žiaci tento výstup nebudú schopní dosiahnuť. Internát však musí vytvoriť podmienky preto, aby žiaci mohli dosiahnuť výsledok čo najoptimálnejší.

Chceme dosiahnuť, aby žiak internátu mal pri ukončení pobytu v internáte osvojené také kľúčové kompetencie, ktoré zodpovedajú jeho osobnostným možnostiam. Žiak internátu by mal mať pri ukončení pobytu v internáte osvojené nasledovné kľúčové kompetencie, zodpovedajúce jeho osobnostným možnostiam a dĺžke jeho pobytu v školskom internáte:

Kľúčové kompetencie

Chápeme ich ako významnú a dôležitú kategóriu všeobecne integrujúcich, použiteľných a prenosných súborov vedomostí, zručností, postojov, hodnotovej orientácie a ďalších charakteristík osobnosti, ktoré každý človek potrebuje k svojmu osobnému naplneniu a rozvoju, aktívnemu občianstvu, sociálnemu začleneniu, k tomu, aby mohol primerane konať v rôznych pracovných a životných situáciách na takej úrovni, aby si ich mohol ďalej rozvíjať, zachovávať a aktualizovať v rámci celoživotného vzdelávania.

VP pre žiakov s mentálnym postihnutím vymedzuje nasledovné kľúčové kompetencie:

a) Komunikačné spôsobilosti

Sú to spôsobilosti, ktoré sú základom pre ďalšie získavanie vedomostí, zručností, postojov a hodnotovej orientácie. Patria sem schopnosti nevyhnutné pre pracovný a spoločenský život, ktoré v konkrétnych situáciách umožnia žiakom primerane ústne a písomne sa vyjadrovať, spracovávať a využívať písomné materiály, čítať, rozumieť a využívať text.

V tomto výchovnom programe sú vymedzené nasledovné kompetencie:

Žiak má:

- zvoliť si jednoduchý spôsob (priamy alebo sprostredkovaný – napr. telefónom), prostriedky a intonáciu ústneho prejavu so zreteľom na osobu, s ktorou hovorí,
- pozorne počúvať rozhovor a zapájať sa do jednoduchých diskusií,
- jednoduchým spôsobom zdôvodňovať svoje názory, interpretovať prečítaný alebo vypočutý text,
- tvoriť jednoduché písomné prejavy, štylizovať jednoduché listy (formálne, neformálne), krátke informačné útvary (inzerát, oznam), vyplňovať bežné formuláre (životopis, žiadosť),
- viesť jednoduché číselné záznamy využiteľné v osobnom živote a v povolání,
- ovládať jednoduchú počítačovú komunikáciu na úrovni spotrebiteľa,
- vyhľadávať s pomocou pedagóga alebo rodiča jednoduché informácie prostredníctvom počítača, kníh, novín, časopisov,
- navrhovať s pomocou pedagóga bežné jednoduché návody k činnostiam,
- pochopiť a s podporou pedagóga vyhodnocovať svoju účasť na procese vzdelávania a jeho výsledku, ktorý zabezpečuje právo voľného pohybu občana žiť, študovať a pracovať v podmienkach otvoreného trhu práce.

b) Intrapersonálne a interpersonálne spôsobilosti (sociálne kompetencie)

Sú to schopnosti, ktoré žiak získava za účelom aktívneho zapojenia sa do spoločnosti založenej na vedomostiach, sebzdokonaľovanie a zvyšovanie výkonnosti, racionálneho a samostatného vzdelávania a učenia sa počas celého života, aktualizovania a udržiavania potrebnej základnej úrovne zručností. Od žiaka sa vyžaduje regulovať správanie, prehodnocovať základné zručnosti, zapájať sa do medziľudských vzťahov, pracovať v tíme, preberať zodpovednosť sám za seba, schopnosť starať sa o svoje zdravie a životné prostredie, rešpektovať všeludské etické hodnoty, uznávať ľudské práva a slobody.

V tomto výchovnom programe sú vymedzené nasledovné kompetencie:

Žiak má:

- podieľať sa na stanovení zodpovedajúcich jednoduchých krátkodobých cieľov, ktoré smerujú k zlepšeniu vlastnej výkonnosti,
- overovať a interpretovať získané jednoduché údaje primerane k svojim schopnostiam,
- rozvíjať pomocou pedagóga vlastnú aktivitu, samostatnosť, sebapoznanie, a sebadôveru,
- predkladať s podporou pedagóga jednoduché návrhy na výkon práce, za ktorú je zodpovedný,
- určovať čiastočne samostatne a s pomocou pedagóga nedostatky vo vlastnom učení, pracovných výkonoch a osobnostnom raste,
- zamerať vlastnú činnosť s podporou pedagóga na dodržiavanie osobnej zodpovednosti a dosiahnutie spoločného skupinového cieľa,
- vytvárať dobré vzťahy v kolektíve,
- dodržiavať zadané pracovné metódy a postupy, organizovať s pomocou pedagóga vlastnú činnosť tak, aby splnil svoju zodpovednosť,
- pracovať a zapájať sa do práce kolektívu,
- stanovovať si ciele podľa svojich osobných schopností, záujmov, pracovnej orientácie a životných podmienok,
- mať zodpovedný vzťah k svojmu zdraviu, starať sa o svoj fyzický a duševný rozvoj, byť si vedomý dôsledkov nezdravého životného štýlu a závislostí,
- prispievať k vytváraniu dobrých medziľudských vzťahov, predchádzať osobným konfliktom, nepodliehať predsudkom a stereotypom v prístupe k druhým.

c) Schopnosť tvorivo riešiť problémy (celoživotné vzdelávanie)

Tieto schopnosti sa využívajú na identifikovanie problémov, na ich analýzu a stanovenie efektívnych postupov, perspektívnych stratégií a vyhodnocovanie javov. Sú to schopnosti, ktoré sa objavujú v náročnejších podmienkach, aj pri riešení problémov ľudí, ktorí sa nevedia zaradiť do spoločenského života. Žiaci musia byť schopní vyhodnocovať základné dopady, napr. dopad na životné prostredie, dopad nerozvážnych rozhodnutí alebo príkazov, pracovný a osobný dopad v širšom slova zmysle ako je ekonomický blahobyť, telesné a duševné zdravie a pod. Sú to teda schopnosti, ktoré na základe získaných vedomostí umožňujú stanoviť jednoduché algoritmy na vyriešenie problémových úloh, javov a situácií a získané poznatky využívať v osobnom živote a povolání.

V tomto výchovnom programe sú vymedzené nasledovné kompetencie:

Žiak má:

- získavať a vnímať jednoduché informácie o základných problémoch pracovného a mimopracovného života,
- s podporou pedagóga porozumieť jednoduchým dôsledkovým vzťahom a príčinám, vyvolávajúcim problémové situácie,
- využívať pod vedením pedagóga jednoduché návody a postupy, ktoré obsahujú základné informácie použiteľné alebo nepoužiteľné pri objasňovaní podstaty problému,
- zhromažďovať s pomocou pedagóga elementárne informácie potrebné na objasnenie problému a na stanovenie najjednoduchšieho riešenia.

d) Pracovné a podnikateľské spôsobilosti

Pracovné spôsobilosti sú založené na kľúčových spôsobilostiach (kompetenciách). Spolu s podnikateľskými spôsobilosťami prispievajú k tvorbe nových pracovných miest, pomáhajú ľuďom nachádzať prácu, orientovať sa na vlastné podnikanie, zlepšovať svoje pracovné a podnikateľské výkony. Učiť sa prispôbovať zmenám a využívať informačné toky v rámci svojich mentálnych schopností.

V tomto vzdelávacom programe sú vymedzené nasledovné kompetencie:

Žiak má:

- účelne a ekonomicky zaobchádzať s finančnými a materiálnymi prostriedkami,
- chápať prácu ako sebarealizáciu, sebauspokojenie a prínos pre seba,
- byť čestný, otvorený, spravodlivý, spoľahlivý a dôveryhodný,
- chápať princípy sociálnej spravodlivosti a rovnosti, oceňovať druhých,
- pod vedením pedagóga rozpoznávať zásady konštruktívnej kritiky, vedieť primerane kritizovať, ale aj znášať kritiku od druhých,
- rozpoznávať a uznať si vlastné chyby,
- s pomocou pedagóga vedieť sa učiť, vzdelávať a zdokonaľovať sa,
- vedieť pozorne počúvať iných, pýtať sa, formulovať, vyjadrovať sa,
- pod vedením pedagóga rozvíjať v sebe schopnosť sebakontroly emócií a schopnosť pracovať aj v stresových situáciách, vytvárať si návyk ovládať sa a dosiahnuť všeobecnú kultúrnu úroveň.

e) Spôsobilosť využívať informačné technológie

Tieto spôsobilosti pomáhajú žiakom rozvíjať základné jednoduché zručnosti pri práci s osobným počítačom, internetom, využívať rôzne informačné zdroje a informácie v pracovnom a mimo pracovnom čase. Sú to teda schopnosti, ktoré umožňujú žiakom ich osobnostný rast, vlastné učenie a výkonnosť v práci.

V tomto výchovnom programe sú vymedzené nasledovné kľúčové kompetencie:

Žiak má:

- zoznámiť sa za podpory pedagóga s počítačom, jeho základnými časťami a jednoduchým spôsobom obsluhy,
- naučiť sa s pomocou pedagóga uviesť do činnosti počítač a spustiť jednoduchý aplikačný program,
- oboznamovať sa s informáciami o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci s počítačom,
- naučiť sa s pomocou pedagóga vyhľadávať jednoduché vhodné informačné zdroje a získavať potrebné informácie v danom odbore štúdia,
- zaznamenávať si a uchovávať informácie pod vedením pedagóga tak, aby ich mohol využiť pri práci,
- s podporou pedagóga evidovať, triediť a zoradovať jednoduché pracovné informácie podľa bežných požiadaviek v jeho profesii, komunikovať prostredníctvom elektronických médií.

f) Spôsobilosť byť demokratickým občanom (občianske, kultúrne kompetencie)

Sú to spôsobilosti, ktoré umožňujú žiakom žiť plnohodnotným sociálnym životom a tak prispievať k zvyšovaniu spoločenskej úrovne. Cestou získaných schopností žiaci zdokonaľujú svoj osobnostný rast, vlastné učenie, využívajú sebaopoznávanie, sebakontrolu a sebareguláciu pre prácu v kolektíve, prijímajú zodpovednosť za vlastnú

prácu. Svojim podielom prispievajú k životu a práci spoločnosti založenej na vedomostiach, prispievajú k rozvíjaniu demokratického systému spoločnosti, k trvalo udržateľnému hospodárskemu a sociálnemu rozvoju štátu so zodpovednosťou voči životnému prostrediu, zachovaniu života na zemi a rozvíjaniu vzájomného porozumenia si medzi osobami a skupinami, rozvíjajú svoje schopnosti, ako je empatia, asertivita, súcitiť, tolerancia, rešpektovanie práv a slobôd.

V tomto výchovnom programe sú vymedzené nasledovné kompetencie:

Žiak má:

- čiastočne samostatne a s pomocou pedagóga uvedomiť si a rešpektovať, že telesná, citová, rozumová i vôľová zložka osobnosti sú rovnocenné a vzájomne sa dopĺňajú,
- pochopiť s pomocou pedagóga globálnu povahu sveta a úlohu jednotlivca v ňom, rozvoj masovokomunikačných prostriedkov, dopravných prostriedkov, masovej turistiky, komunikačných systémov,
- pod vedením pedagóga chápať problémy zachovania mieru, bezpečnosti jednotlivcov, národov a štátov, zachovávanía a ochrany životného prostredia, vyčerpania nerastných surovín, liečenia civilizačných chorôb, populačnej explózie v rozvojových krajinách, drogovej závislosti najmä mladistvých, sexuálnej výchovy a pozitívne pristupovať k riešeniu týchto problémov,
- pod dohľadom pedagóga uvedomiť si a orientovať sa v problematike nerovnomerného hospodárskeho rozvoja, etnických, rasových a náboženských konfliktov, terorizmu,
- pod vedením pedagóga chápať pojmy spravodlivosť, ľudské práva a zodpovednosť,
- dodržiavať zákony, rešpektovať práva a osobnosť druhých ľudí, ich kultúrne špecifiká, vystupovať proti neznášanlivosti, xenofóbií a diskriminácií,
- konať v súlade s morálnymi princípmi a zásadami spoločenského správania, prispievať k uplatňovaniu hodnôt demokracie,
- uvedomovať si vlastnú kultúrnu, národnú a osobnostnú identitu, pristupovať s toleranciou k identite druhých,
- zaujímať sa o politické a spoločenské dianie u nás a vo svete,
- uznávať tradície a hodnoty svojho národa, chápať jeho minulosť i súčasnosť v európskom a svetovom kontexte.

Všeobecné kompetencie

Sú to základné kognitívne (poznávacie) kompetencie, ktoré sa vyžadujú pre príbuzné skupiny povolání (napr. matematika, čítanie, písanie, riešenie problémov, sociálne, komunikatívne a interpersonálne kompetencie).

Žiak má:

- riešiť jednoduché situácie, používať vhodné výrazové prostriedky, vhodne reagovať na vopred nenacvičenú jednoduchú situáciu,
- vhodným jednoduchým spôsobom vyjadrovať svoj úmysel, prezentovať sám seba, podávať a získavať ústne alebo písomne jednoduchú požadovanú informáciu všeobecného charakteru, hovoriť krátko a súvislo na danú tému,
- používať jednoduché postupy a jazykové prostriedky (zvukové, lexikálne, gramatické) v hovorom štýle, ovládať základy jednoduchého a nenáročného administratívneho a odborného štýlu,

- pracovať s Pravidlami slovenského pravopisu a inými príručkami za pomoci pedagóga,
- chápať význam jazykovej kultúry, rozdiely medzi spisovným jazykom a ostatnými útvarmi národného jazyka,
- vnímať literatúru ako predmet esteticko-výchovného charakteru,
- oboznámiť sa s nevyhnutnosťou zapojiť sa do spoločenskej praxe a mať prospech zo získavania vedomostí a zručností po celý život,
- primerane ovládať základné schopnosti potrebné na sebaopoznávanie a sebaovládanie,
- mať základné schopnosti potrebné pre styk s ľuďmi, ovládať a uplatňovať základy spoločenského správania,
- hodnotiť celospoločenské javy ako je chudoba, gamblerstvo, drogy, terorizmus, globalizácia sveta, novodobé choroby a poskytovať najjednoduchšie cesty na riešenie protispoločenských javov,
- osvojiť si potrebu zodpovedného, mravného rozhodovania a riadiť sa všeobecne uznávanými mravnými a právnymi zásadami a normami, oboznámiť žiakov, ako a kam sa obrátiť pri vymáhaní si svojich práv, rozvíjať úroveň právneho povedomia,
- oboznámiť sa so súčasným postavením Slovenskej republiky v európskych a svetových štruktúrach so súčasným dianím vo svete a s globálnymi problémami ľudstva,
- rozvíjať morálne a vôľové vlastnosti, akými sú kritickosť, húževnatosť, samostatnosť a primerané sebavedomie,
- vytvoriť si pozitívny vzťah ku kultúrnym hodnotám, prírode a životnému prostrediu a podieľať sa na ich ochrane,
- rozumieť základným matematickým pojmom, poznať základné vzťahy medzi nimi a obsah najjednoduchších matematických operácií,
- vyhľadávať, triediť a používať jednoduché matematické informácie potrebné pre bežnú profesnú situáciu,
- poznať a používať základné jednoduché postupy pri riešení úloh budúcej praxe,
- mať základné poznatky o číslach,
- mať zručnosti v zostrojovaní jednoduchých geometrických nákresov, vo výpočtoch základných plošných obsahov a objemov,
- vytvoriť si jednoduchú predstavu o ľudskom organizme ako celku z hľadiska stavby a funkcie,
- poznať zásady správnej životosprávy, v zmysle aktívneho zdravia a zdravého životného štýlu,
- splniť požiadavky všeobecnej pohybovej výkonnosti a ovládať cvičenia zodpovedajúcej jeho psychomotorickým predpokladom,
- uvedomovať si význam telesného a pohybového zdokonaľovania, vnímať krásu pohybu, prostredia ľudských vzťahov,
- prejavovať zmysel pre fair – play, kolektívnu spoluprácu a vzájomnú pomoc, najmä jednotlivcom handicapovaným, či menej pohybovo nadaným, ovládať a dodržiavať zásady prvej pomoci, zabrániť úrazu a poskytnúť prvú pomoc pri úraze.

Odborné kompetencie

Sú to kompetencie vyšpecifikované z profilov (štandardov) práce, tradičných a nových povolání. Sú to sociálne a komunikačné kompetencie, strategické schopnosti pri kompetenciách založených na riešení problému pri zabezpečovaní úloh, organizačné kompetencie, iniciatívnosť a aktívnosť.

Kľúčové, všeobecné a odborné kompetencie získané výchovou a vzdelávaním v čase mimo vyučovania sa rozvíjajú a navzájom prelínajú v jednotlivých tematických oblastiach výchovy. Žiak ich počas pobytu v internáte môže rozvíjať dobrovoľnou účasťou na záujmovej činnosti a na výchovno-vzdelávacích aktivitách.

Naše pedagogické stratégie smerujú k rozvíjaniu kľúčových kompetencií, prípadne k utváraniu nových kompetencií žiaka.

Preferujeme uplatňovanie inováčných aktivizujúcich metód a foriem práce (najmä zážitková pedagogika), aplikovanie modelu tvorivo - humanistickej výchovy (partnerský vzťah k žiakovi, humanistické hodnotenie žiaka) a koncepcie neformálneho vzdelávania (participácia, dobrovoľníctvo), využívanie moderných IKT, úzka spolupráca s rodinou žiaka, vytváranie prostredia podobného rodinnému prostrediu, spolupráca s vyučujúcimi, kontinuálne ďalšie vzdelávanie vychovávateľov.

Pri rozvíjaní kľúčových kompetencií uplatňujeme tieto pedagogické stratégie:

kľúčové kompetencie žiaka	pedagogické stratégie
komunikačné kompetencie	<ul style="list-style-type: none">- podporujeme žiakov pri tvorivom využívaní všetkých dostupných foriem komunikácie- vedieme žiakov ku kultúrnej komunikácii (argumentácia, debata, asertivita)- vytvárame podmienky pre prezentáciu a obhajobu osobných názorov žiakov (skupinové sedenie, krúžok, internátne zhromaždenia, internátna rada, časopis)- vytvárame také situácie, ktoré žiakom umožnia uplatniť a rozvíjať zručnosti efektívnej komunikácii v konflikte- podporujeme kritické myslenie žiakov a samostatné riešenie problémov- učíme žiakov aktívne počúvať, prijímať a dávať spätnú väzbu
interpersonálne a intrapersonálne (sociálne kompetencie)	<ul style="list-style-type: none">- vedieme žiakov k rešpektovaniu internátneho poriadku a prevzatiu zodpovednosti za svoje konanie- vytvárame situácie, v ktorých si žiaci rozvíjajú emocionálnu inteligenciu- vytvárame podmienky pre efektívnu

	<p>spoluprácu žiakov v skupine, aj v rámci internátu (spoločné podujatia, projekty)</p> <ul style="list-style-type: none"> - podporujeme autonómiu každého žiaka v skupine - učíme žiakov rešpektovať úlohy skupiny - trénujeme žiaka v empatii - vytvárame také situácie, ktoré žiaka učia tvoriť kvalitné medziľudské vzťahy (spoločné riešenie problémov, spoločné vystúpenia, podujatia) - chceme kultivovať schopnosť kooperovať a vychádzať s inými ľuďmi
<p>schopnosť tvorivo riešiť problémy schopnosť využívať IKT (celoživotné vzdelávanie)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - vedieme žiakov k sebahodnoteniu, sebamotivácii a stanoveniu si reálnych cieľov vlastného rozvoja - podporujeme záujem žiakov o nové informácie a sebavzdelávanie - podporujeme kritické myslenie žiakov - motivujeme žiakov k účasti na vedomostných súťažiach, kvízoch, záujmovej činnosti a na sebavzdelávaní - ponúkame nové informácie - vytvárame priestor pre prezentáciu vedomostí žiakov - sprístupňujeme informačné technológie, pracujeme s PC
<p>pracovné a podnikateľské kompetencie</p>	<ul style="list-style-type: none"> - individuálnym prístupom vedieme žiakov k samostatnosti a zodpovednosti za prípravu na vyučovanie - vedieme žiakov ku kritickému hodnoteniu svojho pokroku, k prijímaniu spätnej väzby a k uvedomeniu si svojich ďalších možností - vytvárame také situácie, v ktorých si žiaci môžu osvojiť alebo rozvinúť manuálne zručnosti potrebné pre praktický život - motivujeme žiakov svoje manuálne zručnosti tvorivo rozvíjať - ponúkame žiakom rôznorodé a zaujímavé výchovno-vzdelávacie činnosti a záujmové aktivity - umožňujeme žiakom osvojiť si prácu s netradičným materiálom a netradičným pracovným postupom

<p>spôsobilosť byť demokratickým občanom (občianske a kultúrne kompetencie)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - pomáhame žiakom orientovať sa v základných humanistických hodnotách - podporujeme participáciu žiakov na živote v skupine a v internáte - učíme žiaka poznať a domáhať sa svojich práv - poskytujeme žiakom dostatok informácií o princípoch aktívneho občianstva - vedieme žiakov k hrdosti na kultúrne dedičstvo - vysvetľujeme žiakom význam dodržiavania ľudských práv a boja proti rasizmu a xenofóbii - vytvárame také situácie, ktoré žiakom umožnia naučiť sa rešpektovať názory ostatných ľudí - spolupracujeme so subjektmi tretieho sektora - umožňujeme žiakom podieľať sa na celointernátnych akciách a projektoch - vytvárame také situácie, kde žiaci môžu prezentovať a rozvíjať kultúrne prejavy v styku s ostatnými ľuďmi - pomáhame žiakovi poznať a aplikovať zásady spoločenskej etikety - motivujeme žiakov pre prijímanie kultúrnych podnetov (kino, divadlo, opera, výstava) - vytvárame také situácie, ktoré žiakov učia rešpektovať iné kultúry a kultúrne tradície - umožňujeme žiakom získať skúsenosti so spolupracou na pripravovaní kultúrneho podujatia v skupine, v internáte - motivujeme žiakov podieľať sa na aktívnom vytváraní kultúrneho prostredia - realizujeme dlhodobé kultúrne projekty - chceme rozvíjať kreativitu žiakov
---	---

Tematické oblasti výchovy

Ciele výchovy a vzdelávania v školskom internáte sa realizujú prostredníctvom výchovných oblastí:

- spoločenská výchova,
- mravná výchova a výchova k hodnotám,
- pracovná výchova a rozumová výchova,

- estetická výchova,
- telesná výchova,
- rodinná výchova a výchova k manželstvu a rodičovstvu,
- ekologická výchova.

Kompetencie a osobnosť žiaka sa rozvíjajú prostredníctvom realizácie špecifických cieľov v jednotlivých oblastiach výchovy. Ich plnenie sa bude dosahovať realizovaním nižších (čiastkových), konkrétnejších cieľov v jednotlivých tematických oblastiach výchovy, prípadne vo viacerých tematických oblastiach výchovy súbežne. Konkrétne ciele sú definované v pláne výchovno-vzdelávacej činnosti na príslušný školský rok.

Cieľové zameranie jednotlivých oblastí výchovy:

a) SPOLOČENSKA VÝCHOVA

Cieľové zameranie výchovnej oblasti:

- pochopiť význam kultúrneho správania sa a kultúrneho presadzovania sa,
- pochopiť význam aktívnej spolupráce s ostatnými ľuďmi,
- uvedomiť si potrebu samostatného rozvíjania svojej osobnosti,
- samostatne a kriticky riešiť konflikty,
- posilniť hrdosť k národnej a štátnej príslušnosti,
- kultivovať kultúru vyjadrovania sa,
- kultivovať zručnosti využívať všetky dostupné formy komunikácie,
- participovať na živote v školskom internáte,
- rozvíjať komunikačné zručnosti,
- osvojiť si informácie o princípoch aktívneho občianstva,
- rozvíjať schopnosti tvoriť kvalitné medziludské vzťahy.

b) MRAVNÁ VÝCHOVA A VÝCHOVA K HODNOTÁM

Cieľové zameranie výchovnej oblasti:

- orientovať sa vo všeľudských hodnotách, rozvíjať právne vedomie,
- pochopiť význam pozitívnych hodnôt, ako sú zodpovednosť, spolupráca, tolerancia ...,
- vedieť prevziať zodpovednosť za svoje správanie,
- rozvíjať zručnosti sebauvedomenia, sebahodnotenia, sebariadenia, sebamotivácie a empatie,
- pomenovať svoje silné a slabé stránky,
- prejavovať úctu k rodičom, súrodencom, starším, spolubývajúcim,
- pochopiť význam dodržiavania ľudských práv a základných slobôd.

c) PRACOVNÁ VÝCHOVA A ROZUMOVÁ VÝCHOVA

Cieľové zameranie výchovnej oblasti:

- využívať efektívne spôsoby učenia sa,
- pochopiť význam celoživotného vzdelávania,
- riešiť nové, neznáme úlohy a situácie,
- samostatne si vytyčovať osobné ciele,
- vyhľadávať nové informácie,
- chápať význam osobnej zodpovednosti za vykonanú prácu,

- vedieť pracovať v skupine,
- rozvíjať manuálne zručnosti,
- získať zručnosti potrebné pre praktický život.

d) ESTETICKÁ VÝCHOVA

Cieľové zameranie výchovnej oblasti:

- posilniť úctu ku kultúrnym národným hodnotám,
- rozvíjať vzťah ku klasickému umeniu,
- rozvíjať talent a umelecké schopnosti,
- rozvíjať tvorivé schopnosti a zručnosti,
- prejavovať záujem o všetky formy umenia,
- prejavovať vzťah k estetickému prostrediu,
- podieľať sa na tvorbe estetického prostredia,
- pochopiť význam tvorivého spôsobu života.

e) TELESNÁ VÝCHOVA

Cieľové zameranie výchovnej oblasti:

- kultivovať hygienické návyky,
- rozvíjať schopnosť zodpovednosti za svoje zdravie,
- rozvíjať schopnosť relaxovať pravidelným cvičením a pohybom,
- poznať princípy zdravého životného štýlu,
- pochopiť škodlivosť fajčenia alkoholu a iných drog,
- pochopiť význam dodržiavania zásad zdravej výživy,
- pochopiť význam preventívnej starostlivosti o svoje zdravie.

f) RODINNÁ VÝCHOVA A VÝCHOVA K MANŽELSTVU A RODIČOVSTVU

Cieľové zameranie výchovnej oblasti:

- pochopiť význam zodpovedného vzťahu k partnerstvu,
- pochopiť význam zodpovedného vzťahu k sexuálnemu životu, k manželstvu, k rodičovstvu,
- pochopiť mravné aspekty rodinného života,
- rozvíjať praktické zručnosti súvisiace s rodinným životom.

g) EKOLOGICKÁ VÝCHOVA

Cieľové zameranie výchovnej oblasti:

- pochopiť význam aktívnej ochrany životného prostredia,
- rozvíjať zručnosti pri samostatnej činnosti na tvorbe a ochrane životného prostredia.

Obsahovým štandardom určujeme minimálny obsah výchovy a vzdelávania v jednotlivých výchovných oblastiach tak, aby bola zabezpečená vyvážená,

systematická a štandardná úroveň mimoškolskej výchovy vo všetkých výchovných skupinách v internáte OUI V. Gaňu.

Obsah výchovy a vzdelávania nad stanovený minimálny obsah si vychovávateľ autonómne zvyšuje podľa špecifickej situácie vo svojej výchovnej skupine tak, aby uspokojoval špeciálne záujmy, schopnosti a ciele žiakov v skupine.

Výkonovým štandardom určujeme kritériá úrovne zvládnutia obsahových štandardov. Sú to predpokladané cieľové výstupy, ktoré má dosiahnuť žiak na konci štvorročného pobytu v našom školskom internáte, primerane svojim schopnostiam.

Obsahové a výkonové štandardy sú vypracované v súlade s §§ 3, 4 a 117 ods. 2 zákona č.245 /2008 o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Spoločenská výchova

obsahové štandardy	výkonové štandardy
slovenské tradície a zvyky kultúrne pamiatky na Slovensku	prejavovať hrdosť k národnej a štátnej príslušnosti
spoločenská etiketa diskusia aktívne počúvanie prejavy a formy šikanovania v škole asertivita interkultúrny dialóg tolerancia	komunikovať kultúrnym spôsobom uplatňovať vlastnú autonómiu v skupine rešpektovať úlohy skupiny rešpektovať názory ostatných ľudí
neverbálna komunikácia verbálna komunikácia práca s modernými informačnými technológiami	využívať všetky dostupné formy komunikácie vyhľadávať nové informácie
komunikácia v konflikte mediácia konfliktu – metóda riešenia konfliktu	samostatne riešiť konflikt používať pozitívne prvky komunikácie v konflikte
sebavzdelávanie, aktívne občianstvo	zaujať pozitívne postoje k potrebe samostatného rozvíjania svojej osobnosti
spolupráca medziľudské vzťahy empatia	zaujať pozitívne postoje k tvorbe kvalitných medziľudských vzťahov
dobrovoľníctvo participácia občianske združenia	orientovať sa v princípoch aktívneho občianstva
známi rodáci, umelci, športovci	prejaviť úctu k osobnosti

Mravná výchova a výchova k hodnotám

obsahové štandardy	výkonové štandardy
zodpovednosť spolupráca a participácia tolerancia, predsudok, diskriminácia	orientovať sa vo všeludských hodnotách vyjadriť postoj k pozitívnym hodnotám
školský poriadok internátu režim dňa	schopnosť byť zodpovedný za svoje správanie dodržiavať školský poriadok a režim dňa
emocionálna inteligencia sebauvedomenie sebahodnotenie sebariadenie sebamotivácia sebaúcta empatia	vyjadriť a pomenovať svoje pocity a emócie pomenovať svoje silné a slabé stránky prejaviť sebareguláciu uplatňovať techniky sebamotivácie poskytovať a prijímať spätnú väzbu schopnosť empatie k spolužiakom
rodičia a deti postoj k členom rodiny a ostatným ľuďom generačné konflikty	prejaviť úctu k rodičom, starším ľuďom
základné ľudské práva detské práva práva a povinnosti žiaka	schopnosť dodržiavať základné princípy ľudských práv a osobných slobôd v spoložití v školskom internáte
problémy handicapovaných ľudí	zaujať postoj k handicapovaným ľuďom

Pracovná výchova a rozumová výchova

obsahové štandardy	výkonové štandardy
práca s rôznym materiálom netradičné pracovné postupy netradičné techniky	schopnosť rozvíjať manuálne zručnosti
základy upratovania údržba odevov	ovládať zručnosti potrebné pre praktický život
psychohygiena učenia a práce, režim dňa, povinnosti žiaka v ŠI	zaujať pozitívne postoje k osobnej zodpovednosti za vykonanú prácu
osobné ciele a očakávania ako zvládnuť skúšky súťaž, kvíz	plánovať, hodnotiť a vytyčovať si osobné ciele riešiť nové neznáme úlohy a situácie
sebavzdelávanie sebahodnotenie, silné a slabé stránky	zaujať pozitívne postoje k celoživotnému vzdelávaniu
spolupracujúce správanie súperivé správanie	schopnosť pracovať a kooperovať v skupine a v kolektíve
dopravná výchova	orientovať sa v značkách a pravidlách
estetizácia okolia	schopnosť podieľať sa na tvorbe estetického prostredia
výber zamestnania práva a povinnosti zamestnanca zákoník práce	ovládať zručnosti potrebné pri hľadaní zamestnania uplatňovať potrebné informácie v praxi

Estetická výchova

obsahové štandardy	výkonové štandardy
regionálne tradície a zvyky kultúrne pamiatky regiónu	prejavovať úctu ku kultúrnym a národným tradíciám
kultúrne podujatia – divadlo, výstava, koncert, film, tanec, opera	prejavovať záujem o rôzne druhy umenia
klasické umenie	zaujať pozitívny postoj k umeniu
moderné umenie	vyhľadávať emocionálne zážitky
estetizácia bývania	schopnosť podieľať sa na tvorbe estetického prostredia
úprava oblečenia, tváre, vlasov	schopnosť rozvíjať tvorivé schopnosti
kurzy spoločenského správania pozdrav, predstavenie sa	aplikovať kultivovanosť vo vystupovaní aplikovať základné zásady spoločenskej etikety
kultúra vyjadrovania sa, slang, vulgarizmy	rozlišovať vulgárne a kultivované správanie
slávnostné prestieranie, kultúra stolovania	aplikovať estetizáciu v stravovaní
národnostné menšiny, kultúrne zvyky a prejavy iných národov	rešpektovať iné kultúry a kultúrne tradície
významné osobnosti kultúry	prejaviť rešpekt k dosiahnutým výsledkom
záujmová činnosť kultúrny program tvorivé aktivity	zaujať pozitívny postoj k tvorivému spôsobu života uplatňovať talent a umelecké schopnosti

Telesná výchova

obsahové štandardy	výkonové štandardy
osobná hygiena	aplikovať hygienické návyky
šport pohybové hry kolektívne hry	zaujať pozitívny postoj k pravidelnému cvičeniu a telesnému pohybu uplatňovať pravidlá fair play
turistika	zaujať pozitívny postoj k pohybu v prírode schopnosť orientovať sa v prírode
prvá pomoc	schopnosť poskytnúť prvú pomoc
racionálna výživa	uplatňovať zásady zdravej výživy
prevencia pred chorobami otužovanie a posilňovanie organizmu relaxačné cvičenie zdravý životný štýl zvládanie záťaže a stresu	aplikovať princípy zdravého životného štýlu
preventívne zdravotné prehliadky	zaujať pozitívny postoj k preventívnej starostlivosti o svoje zdravie
škodlivosť fajčenia, alkoholu ako povedať nie drogám	zaujať negatívny postoj k užívaniu drog

Rodinná výchova a výchova k manželstvu a rodičovstvu

obsahové štandardy	výkonové štandardy
porozumenie a tolerancia v partnerskom živote vernosť, spolupráca, dôvera, rešpekt	porozumieť mravným aspektom rodinného života vedieť rozlíšiť pozitívne a negatívne hodnoty
rizikový partner	schopnosť posudzovať osobnosť človeka
system rodiny	pochopiť dôležitosť fungovania všetkých úloh rodiny
prejavy týrania v rodine	vedieť zaujať statočný občiansky postoj
krízové centrá	pochopiť systém ochrany štátu
sexuálne kontakty následky a zodpovednosť plánované rodičovstvo antikoncepcia typy poradenstva	zaujať pozitívny postoj k zodpovednému vzťahu k sexuálnemu životu, k manželstvu a rodičovstvu pochopiť mravné aspekty rodinného života
základné práce v domácnosti deľba práce hospodárenie	uplatňovať praktické zručnosti súvisiace s rodinným životom pochopiť sociálne funkcie rodiny
zákon o rodine	orientovať sa v základných právach a povinnostiach

Ekologická výchova

obsahové štandardy	výkonové štandardy
šetrenie energiami	pochopiť význam aktívnej ochrany životného prostredia
separovanie odpadu využitie neekologického odpadu	uplatňovať princípy ekologického zmyslenia
pitný režim	zaujať pozitívny postoj k ochrane vodných zdrojov
typy znečistenia vôd	orientovať sa v ekosystémoch zeme
ochrana prírody	zaujať pozitívny postoj k ochrane prírody
starostlivosť o zeleň v internáte a jeho okolí	prejavovať pozitívny postoj k rastlinám
liečivé rastliny a bylinky	využívať účinky liečivých rastlín na ľudský organizmus
starostlivosť o areál internátu	uplatňovať pocit spolupatričnosti a zodpovednosti
ochrana zvierat	prejaviť pozitívny postoj k ochrane zvierat

Výchovný plán

Určuje celkovú skladbu výchovno-vzdelávacej činnosti vo výchovných skupinách pre príslušný ročník výchovného programu v školskom internáte.

Plnenie výchovného plánu sa realizuje formou týždenného programu, ktorý je v porovnaní s mesačným plánom výchovno-vzdelávacej činnosti flexibilnejší a efektívnejší.

Výchovno-vzdelávacia činnosť v internáte nie je realizovaná prostredníctvom vyučovacích hodín a nie je časovo obmedzená tak, ako je to vo vzdelávaní v škole.

Dĺžka jej trvania závisí predovšetkým od záujmu a aktivity žiakov, teda závisí predovšetkým od toho, ako zaujme, „nadchne“ zúčastnených žiakov a ako dlho dobrovoľne pri činnosti zotrávajú. Z týchto dôvodov sa vo výchovnom pláne nevymedzuje v hodinách.

Každá výchovná činnosť musí plniť ciele niektorej tematickej výchovnej oblasti, preto je dôležité, aby sa v priebehu jedného až dvoch týždňov postupne a systematicky realizovali všetky tematické oblasti výchovy a bola tak rozvíjaná osobnosť žiaka komplexne.

Vychovávateľa projektujú výchovno-vzdelávacia činnosť tak, aby sa v priebehu dňa striedal odpočinok a relax so vzdelávaním (príprava na vyučovanie), či záujmovými a výchovno-vzdelávacími aktivitami.

Výchovno-vzdelávacia činnosť vychovávateľa znamená jednotlivé činnosti a zamestnania žiakov nielen plánovať, uskutočňovať a hodnotiť ich, ale taktiež sledovať, ktoré kompetencie z nich žiaci získavajú. Musíme myslieť na nadväznosť činností, na ďalšie aktivity, čím budeme rozvíjať ich potrebné kompetencie.

Vychovávateľa budú vo svojich výchovných skupinách projektovať ponuku VVČ tak, aby uspokojili záujmy a potreby všetkých žiakov.

Vo výchovnej skupine, zloženej so žiakov viacerých ročníkov, bude vychovávateľ aplikovať výchovný plán kombinovaný pre všetky ročníky.

Vo výchovnom pláne je realizácia tematických oblastí stanovená nasledovne:

1. ročník

- hygiena ako súčasť zdravého života
- problémy dospievania
- kultúrno-historické pamiatky a moderné objekty v Banskej Bystrici
- ľudové tradície a ich uchovávanie v každodennom živote
- najvýznamnejšie svetové organizácie ako záruka uchovania mieru
- vplyv drog na fyzickú i psychickú stránku osobnosti
- organizácia práce a psychohygiena
- ako sa správne učiť
- čo je gýč
- návšteva filmového, divadelného alebo iného kultúrneho predstavenia
- výstavy, galérie, knižnice
- besedy
- zákon o ochrane nefajčiarov
- práva dieťaťa
- netradičné trendy vo výžive
- spoločenské oblečenie
- významná osobnosť ako vzor pre mladých

- funkcie rodiny
- zásady fair-play v športe
- príroda ako základ kvality života
- zásady hospodárenia a ekonomického myslenia
- história Olympijských hier
- športovo-zábavné odopoludnie
- diskotéky
- súťaže a kvízy
- hygiena a úprava šatstva

2. ročník

- svetové náboženstvá
- vplyv správneho režimu dňa na výkon v práci
- droga ako prvý krok ku kriminalite
- významné spoločenské udalosti v živote človeka
- návšteva galérie, výstav, knižnice
- priateľstvo ako schopnosť dávať iným
- pitný režim a ochrana čistoty vôd
- estetika v našej izbe
- partnerstvo a zodpovedný sexuálny život
- rodinné hospodárstvo a šetrenie
- Ústava – najvyšší zákon štátu
- osobnosť človeka a jeho charakter
- zdroje energií a typy znečistenia
- rasizmus a xenofóbie – príčiny a dôsledky
- humanitné organizácie a ich význam
- beseda s príslušníkom policajného zboru SR
- návšteva filmového, divadelného alebo iného kultúrneho predstavenia
- osobná hygiena ako súčasť moderného človeka
- módné trendy v obliekaní
- city a emócie ako neoddeliteľná súčasť partnerského spolunažívania
- pohlavné choroby ako rizikový faktor
- ovocie a zelenina, správna výživa
- relaxačné aktivity pri rozvoji osobnosti a oddychu
- moderný byt odraz moderného človeka
- súťaže a kvízy
- ako sa správne starať o rastliny
- zásady správania sa v prírode, na turistike
- médiá ako významný zdroj informácií

3. ročník

- právny systém spoločnosti
- základné etické kategórie a hodnoty
- organizácia práce ako prevencia stresu
- budúce zamestnanie – beseda so zamestnancom úradu práce
- sociálne role a vstup do zamestnania
- Zákonník práce, pracovno-právne vzťahy
- tolerancia ako základ demokratickej spoločnosti
- aktívny občan ako záruka demokracie
- občianske práva a slobody
- konkurencia v ekonomike i v podnikaní

- zásady práce manažéra
- ako pripraviť slávnostné prestieranie
- najvýznamnejšie štátne sviatky
- najvýznamnejšie historické pamiatky Slovenska
- správna starostlivosť o vlasy a make-up
- ako riešiť konflikty
- zásady asertivity a pravidiel asertívneho správania
- národnostná neznášanlivosť ako príčina dvoch svetových vojen
- možnosti zamestnania v Európskej únii
- médiá ako významný zdroj informácií
- správne uskladňovanie potravín, zásady správneho stravovania
- netradičné spôsoby stravovania a význam stravy pre zdravie
- pravidlá prvej pomoci
- zodpovedný sexuálny život
- beseda s lekárom
- moja najobľúbenejšia kniha
- cestovanie do zahraničia
- každodenný stres a ako ho zvládať
- reklama a jej zásady
- prírodná kozmetika a osobná hygiena
- spoločenské pravidlá pri cestovaní
- antikoncepcia a plánované rodičovstvo
- návšteva koncertu
- empatia ako základ kvalitných ľudských vzťahov
- sociálne skupiny, vodcovské správanie a tolerancia
- rodinné tradície a generačné konflikty
- správne zásady stravovania
- alkoholizmus ako prvý krok ku kriminalite
- návšteva filmového, divadelného alebo iného kultúrneho predstavenia
- výstava s historickou tematikou
- turistika

Výchovné osnovy

Výchovné osnovy vymedzujú ciele, obsah, metódy a formy výchovno-vzdelávacej činnosti vychovávateľa. Nadväzujú na výchovné štandardy.

Vychovávateľa majú povinnosť plniť stanovené výchovno-vzdelávacie ciele počas školského roka prostredníctvom obsahu, pričom majú absolútnu autonómiu vo voľbe metód a foriem práce. Uvedené metódy a formy majú preto pre nich odporúčací charakter.

SPOLOČENSKÁ VÝCHOVA

cieľ	obsah	metódy, formy
posilniť hrdosť k národnej a štátnej príslušnosti	slovenské tradície a zvyky kultúrne pamiatky na Slovensku	prezentácia výstava vedomostný kvíz interaktívne podujatie

pochopiť význam kultúrneho správania a kultúrneho presadzovania sa	asertivita diskusia spoločenská etiketa prejavy šikanovania v škole, internáte, na pracovisku	rozhovor hranie rolí argumentácia a debata beseda s odborníkom kurz spoločenského správania
kultivovať kultúru vyjadrovania sa	neverbálna komunikácia verbálna komunikácia	hranie rolí dramatizácia tréning zážitková aktivita
kultivovať zručnosti využívať všetky dostupné formy komunikácie	práca s modernými IKT	záujmová činnosť
participovať na živote v internáte	súťaže kvízy kultúrne podujatia	diskusia argumentácia tvorba časopisu
rozvíjať komunikačné zručnosti	aktívne počúvanie prijímanie a dávanie spätnej väzby debata	hranie rolí dramatizácia tréning dotazník anketa prieskum
vedieť samostatne a kriticky riešiť konflikty	komunikácia v konflikte	brainstorming hranie rolí tréning
rozvíjať schopnosti tvoriť kvalitné medziľudské vzťahy	medziľudské vzťahy empatia antipatia tolerancia	rozhovor empatická analýza tréning diskusia iniciačná hra interaktívne podujatie
uvedomiť si potrebu samostatného rozvíjania svojej osobnosti	sebavzdelávanie vytyčovanie osobných cieľov	motivácia hodnotenie rozhovor
pochopiť význam aktívnej spolupráce s ostatnými ľuďmi	spolupráca a kooperácia	skupinové sedenie príprava podujatí tréning

MRAVNÁ VÝCHOVA A VÝCHOVA K HODNOTÁM

cieľ	obsah	metódy, formy
orientovať sa vo všeludských hodnotách	spolupráca zodpovednosť tolerancia samostatnosť	brainstorming príklad rozhovor hranie rolí tréning
pochopiť význam pozitívnych hodnôt: zodpovednosť	zodpovednosť a participácia školský poriadok internátu	motivácia vyjasnenie hodnôt rozhovor

spolupráca tolerancia...	režim dňa stereotyp predsudok diskriminácia	hodnotenie príklad tréning zážitková aktivita
vedieť prevziať zodpovednosť za svoje správanie	povinnosti žiaka sabuvedomenie	motivácia hodnotenie príklad iniciačná hra
rozvíjať zručnosti sebahodnotenia sebamotivácie a empatie	sebariadenie sebamotivácia empatia	hranie rolí autoreflexia zážitková aktivita empatická analýza
pomenovať svoje silné a slabé stránky	sebahodnotenie sebaúcta	hranie rolí autoreflexia empatická analýza tréning príklad zážitková aktivita
prejavovať úctu k rodičom, súrodencom, starším, spolubývajúcim	rodičia a deti postoj k členom rodiny a ostatným ľuďom generačné konflikty	motivácia rozhovor diskusia beseda hranie rolí tréning zážitková aktivita
pochopiť význam dodržiavania ľudských práv a základných slobôd	základné ľudské práva detské práva práva žiaka	aktivizácia vyjasnenie hodnôt prezentácia beseda s odborníkom diskusia argumentácia iniciačná hra
rozvíjať právne vedomie	dodržiavanie a porušovanie ľudských a detských práv	diskusia beseda s odborníkom hranie rolí zážitková aktivita

PRACOVNÁ VÝCHOVA A ROZUMOVÁ VÝCHOVA

cieľ	obsah	metódy, formy
pochopiť potrebu autonómnosti v príprave na vyučovanie	sebavzdelávanie režim dňa povinnosti žiaka	motivácia povzbudenie aktivizácia hodnotenie tréning
využívať efektívne spôsoby učenia sa	ako sa učiť psychohygienu učenia ako zvládnuť záverečné skúšky	motivácia povzbudenie rozhovor reflexia hodnotenie

pochopiť význam celoživotného vzdelávania	osobné ciele	motivácia aktivizácia rozhovor diskusia hodnotenie
vedieť samostatne si vytyčovať osobné ciele	sebahodnotenie výber zamestnania	motivácia rozhovor diskusia
chápať význam osobnej zodpovednosti za vykonanú prácu	sebavzdelávanie osobné ciele a očakávania práva a povinnosti zamestnanca	motivácia rozhovor diskusia reflexia autoreflexia
vedieť pracovať v skupine	súperivé správanie spolupracujúce správanie	diskusia rozhovor tréning zážitková aktivita interaktívne podujatie
rozvíjať manuálne zručnosti	práca s rôznym materiálom netradičné techniky netradičné pracovné postupy	brainstorming motivácia aktivizácia príklad tréning záujmová činnosť vlastná práca
získať zručnosti potrebné pre praktický život	základy upratovania údržba odevov	motivácia aktivizácia rozhovor hodnotenie tréning vlastná práca

ESTETICKÁ VÝCHOVA

cieľ	obsah	metódy, formy
posilniť úctu ku kultúrnym národným hodnotám	regionálne tradície a zvyky kultúrne pamiatky regiónu a Slovenska kultúrne zvyky a prejavy iných národov	prezentácia kultúrnych tradícií a zvykov interaktívne podujatie diskusia zážitková aktivita
rozvíjať vzťah ku klasickému umeniu	hudba tanec divadlo výtvarné umenie	záujmová činnosť výstava predstavenie vystúpenie
rozvíjať talent a umelecké schopnosti	záujmová činnosť kultúrne podujatia v internáte	motivácia tréning vlastná práca súťaž

rozvíjať tvorivé schopnosti a zručnosti	vlastná tvorba práca s netradičným materiálom úprava oblečenia a zovňajšku	motivácia tréning záujmová činnosť vlastná práca výstava súťaž
prejavovať záujem o všetky formy umenia	divadlo opera výstavy koncert moderné umenie	motivácia aktivizácia analýza umeleckého diela návšteva kultúrneho podujatia
prejavovať vzťah k estetickému prostrediu	kultúra vyjadrovania sa kultúra stolovania	brainstorming fórum invencie motivácia príklad rozhovor
podieľať sa na tvorbe estetického prostredia	vlastná práca pozdrav predstavenie sa kultúra vyjadrovania vulgarizmy	kurz spoločenského správania hodnotenie zážitková aktivita
pochopiť význam tvorivého spôsobu života	participácia vytyčovanie osobných cieľov	motivácia diskusia rozhovor hodnotenie sebahodnotenie

TELESNÁ VÝCHOVA

cieľ	obsah	metódy, formy
kultivovať hygienické návyky	osobná hygiena psychohygiena	motivácia rozhovor tréning hodnotenie
pochopiť význam preventívnej starostlivosti o svoje zdravie	prevencia pred chorobami	motivácia aktivácia rozhovor vysvetľovanie beseda s odborníkom súťaž
rozvíjať schopnosť zodpovednosti za svoje zdravie	preventívne zdravotné prehliadky	diskusia rozhovor vysvetľovanie beseda s odborníkom vedomostný kvíz
rozvíjať schopnosť relaxovať pravidelným cvičením a pohybom	relaxačné cvičenie otužovanie a posilňovanie organizmu	motivácia aktivizácia tréning záujmová činnosť súťaž

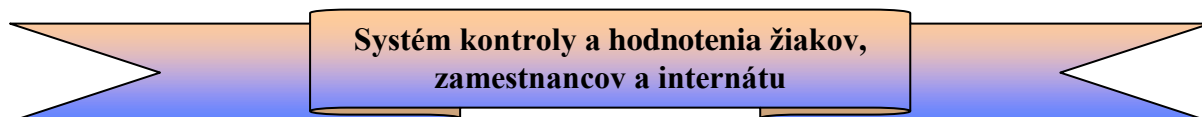
pochopiť škodlivosť fajčenia, alkoholu a iných drog	moderný človek nefajčí ako povedať nie drogám	motivácia príklad vysvetľovanie prezentácia beseda s odborníkom
pochopiť význam dodržiavania zásad zdravej výživy	racionálna strava	motivácia príklad vysvetľovanie zážitková aktivita záujmová činnosť prezentácia
poznať princípy zdravého životného štýlu	zdravý životný štýl zvládnutie stresu a záťaže	motivácia aktivizácia príklad výcvik tréning vysvetľovanie zážitková aktivita

RODINNÁ VÝCHOVA A VÝCHOVA K MANŽELSTVU A RODIČOVSTVU

cieľ	obsah	metódy, formy
pochopiť význam zodpovedného vzťahu k partnerstvu	porozumenie a tolerancia prejavy týrania v rodine krízové centrá	beseda s odborníkom vyjasnenie hodnôt diskusia dramatizácia hranie rolí zážitková aktivita
pochopiť význam zodpovedného vzťahu k sexuálnemu životu, k manželstvu, k rodičovstvu	rizikový partner plánované rodičovstvo	vyjasnenie hodnôt beseda s odborníkom hranie rolí vysvetľovanie diskusia rozhovor
pochopiť mravné aspekty rodinného života	vernosť sexuálne kontakty následky zodpovednosť spolupráca dôvera	vyjasnenie hodnôt vysvetľovanie diskusia rozhovor beseda s odborníkom hranie rolí
rozvíjať praktické zručnosti súvisiace s rodinným životom	základné práce v domácnosti hospodárenie deľba práce	aktivizácia diskusia vysvetľovanie hranie rolí tréning kurz varenia a pečenie záujmová činnosť

EKOLOGICKÁ VÝCHOVA

cieľ	obsah	metódy, formy
pochopiť význam aktívnej ochrany životného prostredia	šetrenie energiami	aktivizácia diskusia vysvetľovanie príklad beseda s odborníkom dobrovoľníctvo
rozvíjať zručnosti pri samostatnej činnosti na tvorbe a ochrane životného prostredia	využitie neekologického odpadu triedenie odpadu	motivácia príklad aktivizácia vysvetľovanie beseda s odborníkom súťaž interaktívne podujatie

Vnútrotný systém kontroly a hodnotenia kvality zameriame na 3 oblasti:

- kontrola a hodnotenie žiakov,
- kontrola a hodnotenie zamestnancov,
- kontrola a hodnotenie internátu.

Vnútrotný systém kontroly a hodnotenia žiakov:

Neoddeliteľnou súčasťou výchovno-vzdelávacieho procesu je kontrola a hodnotenie výkonov žiaka v rámci všetkých činností, ktoré vykonáva. Hodnotenie žiaka vychádza z jasne stanovených cieľov a konkrétnych kritérií, ktorými sa dá jeho výkon zmerať.

Cieľom hodnotenia je poskytnúť žiakovi aj zákonnému zástupcovi spätnú väzbu, prostredníctvom ktorej získava informácie o tom, ako danú problematiku zvláda, ako dokáže zaobchádzať s tým, čo sa naučil, v čom sa zlepšil a v čom má ešte nedostatky.

Súčasťou hodnotenia je tiež povzbudenie do ďalšej práce, návod, ako postupovať pri odstraňovaní nedostatkov.

Urobíme maximum pre to, aby sme prostredníctvom hodnotenia nerozdeľovali žiakov na úspešných a neúspešných. Budeme hodnotiť prepojenie vedomostí so zručnosťami a spôsobilosťami.

Pri hodnotení žiaka budeme sledovať jeho úroveň dosahovania očakávaných výstupov v jednotlivých oblastiach výchovy (kompetencie žiaka).

V procese výchovy mimo vyučovania v hodnotení žiaka vo väčšej miere ako v škole využívame predovšetkým permanentné motivačné hodnotenie.

V hodnotení žiaka preferujeme humanistické hodnotenie založené na individuálnom prístupe, otvorenosti, komplexnosti hodnotenia a rozvoji silných stránok žiaka.

V hodnotení rešpektujeme zmeny vo vývoji žiaka. Dôraz kladieme na poskytovanie efektívnej spätnej väzby žiakovi aj rodičom, ale aj na prijímanie spätnej väzby od žiaka

a rodičov. Vytvárame priestor pre sebahodnotenie žiaka a vedieme ho k prijatiu zodpovednosti za svoj osobnostný rozvoj a konanie.

Rešpektujeme právo žiaka na omyl. Nedostatky a chyby sa „netrestajú“, ale sú považované za nevyhnutné rozvojové možnosti a posúvajú žiaka dopredu.

Pri výchovnej činnosti hodnotíme predovšetkým tvorivosť a samostatnosť prejavu, osvojenie potrebných vedomostí a zručností, ich tvorivú aplikáciu, poznávanie zákonitostí daných činností a ich uplatňovanie vo vlastnej činnosti, kvalitu prejavu, vzťah žiaka k činnostiam a jeho záujem o tieto činnosti, estetické vnímanie, prístup k umeleckému dielu a estetike spoločnosti, rešpekt k tradíciám, kultúrnemu a historickému dedičstvu našej krajiny, aktívne zapojenie sa do kultúrneho diania a športových akcií.

Vychovávateľa vyberajú vhodné a primerané spôsoby hodnotenia vrátane podkladov na hodnotenie. Uplatňujú také formy a spôsoby, ktoré zodpovedajú schopnostiam žiakov a nemajú negatívny vplyv na ich rozvoj a psychiku. Volia taký druh prejavu, v ktorom má žiak predpoklady preukázať lepšie výkony.

Na hodnotenie žiakov internátu vychovávateľa používajú tieto metódy:

- individuálny prístup a rešpektovanie individuality osobnosti každého žiaka,
- pozorovanie,
- motivačný rozhovor,
- povzbudenie,
- motivácia a aktivizácia,
- úzka spolupráca s rodičmi (rozhovor, pochvalné listy),
- spätná väzba.

Hodnotenie je jednou z najvýznamnejších činností kontroly² výchovno-vzdelávacieho procesu, ktorou sa zisťujú a posudzujú výsledky výchovnej a vzdelávacej činnosti.

Vnútrotný systém kontroly a hodnotenia zamestnancov internátu:

Vnútrotný systém kontroly a hodnotenia pedagogických zamestnancov v internáte orientujeme predovšetkým na zvyšovanie kvality výchovno-vzdelávacej činnosti, najmä na plnenie

- cieľov, ktoré sú stanovené vo výchovnom programe internátu,
- cieľov, v oblastiach ktorých dosahujeme dobré výsledky,
- cieľov, v oblastiach ktorých dosahujeme slabšie výsledky,
- ďalších operatívnych alebo dlhodobých úloh.

Na hodnotenie pedagogických a odborných zamestnancov internátu sa používajú tieto indikátory hodnotenia:

- výsledky a aktivita žiakov, ktorých vychovávateľ usmerňuje (dodržiavanie školského poriadku internátu, zodpovednosť v príprave na vyučovanie, správanie a prejavy žiakov, schopnosť participácie, spôsob uspokojovania záujmov),
- klíma vo výchovnej skupine,
- ponuka výchovno-vzdelávacích činností vychovávateľa vo výchovnej skupine (pestrosť, kvalita, zastúpenie všetkých oblastí výchovy, frekvencia, nadväznosť),
- príprava vychovávateľa,
- školský poriadok internátu,

² Pod pojmom kontrola sa v pedagogike používa niekoľko ďalších pojmov: preverovanie, skúšanie, hodnotenie, známkovanie, klasifikácia, meranie.

- úroveň dodržiavania pracovného poriadku a ostatných právnych noriem,
- spätná väzba od rodičov, žiakov a ostatných vychovávateľov,
- hodnotenie verejnosťou, školskou inšpekciou,
- ďalšie vzdelávanie vychovávateľov (uplatňovania inovačných metód práce, aplikovania špecifických zručností, tvorba projektov),
- výsledky dotazníkov a prieskumov,
- pozorovanie činnosti vychovávateľov a hospitácie, motivačný rozhovor.

Hodnotenie internátu:

Pravidelne monitorujeme:

- podmienky na výchovu a vzdelávanie,
- prostredie – klímu internátu,
- priebeh výchovnej činnosti,
- výchovno-vzdelávacie výsledky,
- riadenie internátu,
- úroveň výsledkov práce internátu.

Kritériom pre nás je:

- spokojnosť žiakov, rodičov,
- kvalita výsledkov.

Nástroje na zisťovanie úrovne stavu internátu sú:

- SWOT analýza,
- dotazníky, rozhovor,
- analýza úspešnosti žiakov počas výchovných aktivít.